

Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice

Activitatea Consiliilor Județene ale Persoanelor Vârstnice din cadrul Comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice în anul 2019

Irina ENACHE

FEBRUARIE, 2020

Cuprins

I. Introducere.....	2
II. Activitatea Consiliilor Județene ale Persoanelor Vârstnice din cadrul C.C.D.C.P.P.V	3
III. Concluzii	8
IV. Propuneri.....	9

I. Introducere

Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice și-a propus ca în fiecare an să realizeze o diagnoză a activității desfășurate de Consiliile județene ale persoanelor vârstnice din cadrul ședințelor Comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, cu scopul de a evidenția principalele probleme care au fost dezbătute în cadrul ședințelor de lucru, principalele propuneri rezultate și măsurile aplicate în vederea îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 499/2004, Comitetele de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, se înființează și funcționează în cadrul prefecturilor. Din Comitetele consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice fac parte: prefectul, un subprefect, reprezentanți ai direcțiilor pentru dialog, familie și solidaritate socială județene, ai caselor județene de asigurări de sănătate și ai caselor județene de pensii, respectiv a municipiului București, la propunerea conducerii instituțiilor publice respective, reprezentanți ai serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor, cu atribuții în domeniile: social, economic, medical și cultural, reprezentanții organizațiilor de pensionari și președintele consiliului persoanelor vârstnice. Componența nominală a comitetului consultativ de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice este stabilită prin ordin al prefectului.

Ședințele lunare ale Comitetelor consultative de dialog civic din cadrul prefecturilor constituie un bun prilej pentru dezvoltarea dialogului social dintre autoritățile locale și președinții organizațiilor județene de pensionari, membri ai consiliilor persoanelor vârstnice. Drept urmare a acestui dialog a crescut interesul și implicarea autorităților locale în soluționarea unor probleme și nevoi concrete ale persoanelor vârstnice.

Dezvoltarea parteneriatului social și a societății civile reprezintă procese cultural - istorice care sunt strâns condiționate de realitățile economice și sociale, de mentalitățile și valorile umane, de cultura și maturitatea unei anumite comunități. Dialogul cu partenerii sociali și cu alte organizații ale societății civile organizate, precum și antrenarea acestora în procesul de dezvoltare socio-economică reprezintă instrumente și obiective strategice pentru guvernarea oricărei societăți democratice.

II. Activitatea Consiliilor Județene ale Persoanelor Vârstnice din cadrul C.C.D.C.P.P.V

Conducerea ședințelor de lucru ale comitetului consultativ de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice este asigurată de către prefect, iar lucrările de secretariat sunt realizate de către prefectură, cu participarea unui reprezentant al persoanelor vârstnice. Coordonarea lucrărilor de secretariat se asigură de către unul dintre subprefecți numit în Comitetul consultativ de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice.

La convocarea prefectului, potrivit actului normativ mai sus menționat, Comitetul consultativ se întrunește lunar în ședințe de lucru și dezbate probleme de interes care privesc persoanele vârstnice. La ședințele de lucru ale Comitetului consultativ de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice sunt invitate, după caz, și alte persoane, în funcție de problematica stabilită de comun acord cu președinții consiliilor persoanelor vârstnice.

Potrivit prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 499/2004, coordonarea metodologică a activității comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice este asigurată de către Ministerul Afacerilor Interne în colaborare cu Ministerul Muncii și Justiției Sociale.

În ceea ce privește dialogul civic local, crearea și funcționarea Comitetelor consultative de dialog pentru persoanele vârstnice la nivelul fiecărui județ și municipiul București a instituit cadrul pentru consultări sectoriale, între partenerii sociali și puterea locală. Însă pentru a putea observa punctele tari sau slabe ale acestui sistem este necesară o evaluare periodică asupra funcționalității și rezultatelor procesului de dialog civic din cadrul acestor structuri. În paralel, se impun noi acțiuni care să determine accentuarea raporturilor de informare, consultare și soluționare a problemelor, astfel încât dialogul social să contribuie în mod evident la îmbunătățirea condițiilor de trai ale persoanelor vârstnice.

De-a lungul timpului, activitatea desfășurată de către președinții Consiliilor județene ale persoanelor vârstnice în cadrul Comitetelor consultative de dialog civic a avut ca principale obiective soluționarea unor probleme de interes pentru pensionari (pensii, sănătate, transport, asistență medicală) în situația în care știau că puterea de cumpărare a pensiilor are un trend descendent.

De asemenea, Consiliile județene ale persoanelor vârstnice s-au implicat și au reușit obținerea de reduceri și gratuități pe transportul local pentru pensionari, acordarea de ajutoare constând în bani și alimente, acordarea de ajutoare pentru încălzire pe timpul iernii,

reducerea taxelor și impozitelor pe clădiri și terenuri pentru pensionari, acordarea de consiliere psihologică și juridică gratuită.

Pentru soluționarea cererilor și reclamațiilor pensionarilor pe probleme legate de pensii, consiliile județene ale persoanelor vârstnice au intervenit în repetate rânduri la casele județene de pensii. De asemenea s-a intervenit și la casa județeană de asigurări de sănătate pentru soluționarea cererilor și reclamațiilor pensionarilor pe probleme legate de acordarea serviciilor medicale și procurarea medicamentelor gratuite sau compensate. În această privință un aport semnificativ l-au avut reprezentanții consiliilor județene desemnați de acestea să facă parte din comisiile de administrație ale caselor județene de pensii.

A. Principalele probleme prezentate în cadrul dezbaterilor

În anul 2019, comitetele consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, reunite în ședințele de lucru, au dezbătut probleme importante și de interes, dintre care exemplificăm pe domenii:

Pensii:

În domeniul pensiilor discuțiile din cadrul ședințelor Comitetelor de Dialog Civic s-au axat în jurul a 4 subiecte importante:

- Respectarea prevederilor Legii nr. 263/2010 privind majorarea punctului de pensie în raport cu rata inflației;
- Recalcularea pensiilor pentru persoanele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa a II-a de muncă, respectiv activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite și/sau condiții speciale;
- Prevederile noii legi a pensiilor 127/2019 și noua formulă de calcul a pensiilor de stat;
- Mărirea indemnizației veteranilor de război.

Sănătate:

Principalele probleme discutate în ședințele de lucru din majoritatea județelor au fost legate de: neacordarea de medicamente gratuite și compensate datorită fondurilor insuficiente, creșterea accesului persoanelor vârstnice la servicii de sănătate, accesibile și cu un cost rezonabil, îmbunătățirea acordării asistenței medicale în mediul rural prin crearea de dispensare și suplimentarea numărului de farmacii, lipsa medicamentelor din farmacii

pentru bolnavii de cancer, crearea unei liste a cabinetelor stomatologice care au contract cu CAS și reducerea costurilor pentru lucrările stomatologice, înființarea unor secții de geriatrie în cadrul spitalelor.

Asistență Medico-Socială

În cadrul ședințelor, comitetele consultative reprezentanții pensionarilor și persoanelor vârstnice au solicitat în repetate rânduri dezvoltarea serviciilor de îngrijire medicală la domiciliu a persoanelor vârstnice, precum și în cadrul familiei, înființarea unor centre rezidențiale de îngrijiri paleative cel puțin în cadrul marilor orașe, înființarea de cămine de bătrâni în cadrul fostelor unități militare (numărul acestora fiind în continuare insuficient în comparație cu numărul mare de cereri de internare).

Alte probleme discutate:

- ❖ Acordarea de bilete de tratament balnear pentru pensionari
Acordarea de bilete de tratament balnear pentru pensionari s-a desfășurat fără mari probleme și unde a fost necesar s-a intervenit pentru suplimentarea numărului lor.
- ❖ Parteneriatul dintre Poliția de Proximitate și asociațiile de pensionari
În majoritatea județelor s-a semnalat faptul că numărul polițiștilor de proximitate este insuficient, însă colaborarea cu aceștia este una foarte bună și s-a reușit depistarea persoanelor vulnerabile, singure, potențiale victime ale infractorilor, persoane vârstnice care necesitau îngrijire medicală la domiciliu sau hrană, persoane vârstnice fără adăpost.
- ❖ Situația serviciilor publice de încălzire
S-a discutat despre măsurile ce pot fi luate pentru reducerea cheltuielilor, în special pentru pensionarii cu pensii mici: acordarea ajutoarelor pentru încălzirea locuinței, îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor prin reabilitarea termică și anveloparea blocurilor.

Propuneri discutate în cadrul ședințelor de dialog civic:

- Acordarea de consultanță juridică gratuită;
- Consiliere psihologică pentru vârstnicii aflați în depresie;
- Identificarea persoanelor vârstnice abandonate, neglijate, izolate, afectate de boli cronice care se confruntă cu risc de singurătate, excluziune socială, neputință (atât

- din mediul urban cât și din cel rural) ;
- Mărirea plafonului pentru acordarea de călătorii gratuite persoanelor vârstnice pe mijloacele de transport în comun;
 - Respectarea drepturilor persoanelor vârstnice;
 - Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice (condiții mai bune de trai, o alimentație mai sănătoasă, acordarea de pachete de servicii medicale cu costuri reduse sau decontate de C.A.S.) ;
 - Asigurarea protecției persoanelor vârstnice împotriva înșelătorilor comercianților, împotriva violenței în familie precum și în fața infractorilor.

Probleme sesizate

- Absența prefectului de la ședințele comitetelor consultative.
În județele Bihor, Timiș (în ultimul trimestru al anului) și Dolj, Consiliile județene ale persoanelor vârstnice au reclamat faptul că prezența prefectului la ședințele comitetelor consultative este redusă, aceste întruniri fiind conduse de persoane care nu au această calitate conform prevederilor legale.

B. Rezultatele aplicării hotărârilor adoptate

În tematica ședințelor de lucru ale Comitetelor consultative de dialog civic pentru persoanele vârstnice și-au găsit locul importante probleme precum cele cu privire la situația socio-economică existentă. Prin eforturile depuse și insistența reprezentanților persoanelor vârstnice aceștia au reușit să rezolve o parte din ele, dintre care le exemplificăm pe cele mai importante:

- suplimentarea numărului de farmacii în mediul rural;
- suplimentarea dozelor de vaccin antigripal;
- obținerea de gratuități și reduceri pe mijloacele de transport în comun pentru persoanele vârstnice;
- acordarea de ajutoare bănești pentru încălzirea locuinței în sezonul rece precum și ajutoare sociale pentru persoanele vârstnice nevoiașe;
- obținerea de gratuități sau reduceri la biletele pentru spectacolele de muzică și teatru;
- realizare de protocoale de colaborare (sau prelungirea celor deja existente) încheiate între Consiliile Județene ale Persoanelor Vârstnice și Poliția de Proximitate în vederea identificării situațiilor care prezintă pericol pentru vârstnicii vulnerabili;

- Sărbătorirea Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice – 1 Octombrie. Cu această ocazie au fost organizate o serie de evenimente cu sprijinul primăriilor și s-au oferit pachete cu cadouri persoanelor vârstnice.

III. Concluzii

Datorită contextului economic și social actual, pensionarii se confruntă cu greutatea din ce în ce mai mari, fiind afectați de creșterea permanentă a prețurilor la alimente, electricitate, încălzirea locuinței, medicamente. Lipsa de interes a autorităților locale, slaba colaborare cu reprezentanții persoanelor vârstnice, precum și lipsa resurselor materiale și financiare au condus la o încetinire a activității comitetelor consultative de dialog civic pentru persoanele vârstnice. De aceea este necesară o mai bună colaborare cu instituțiile statului în vederea analizării și rezolvării celor mai importante și actuale probleme ale persoanelor vârstnice.

De asemenea, este important să existe o mai bună mobilizare din partea prefecturilor, prin implicare și participare la ședințele de lucru precum și privitor la urmărirea și îndeplinirea hotărârilor adoptate de organismele implicate. Sperăm ca pe viitor problemele persoanelor vârstnice să reprezinte o prioritate pe agenda aleșilor care să găsească cele mai favorabile soluții.

IV. Propuneri

În vederea îmbunătățirii nivelului de trai al persoanelor vârstnice, propunem ca în cadrul ședințelor Comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice din anul 2020, să se acționeze prin:

- elaborarea la începutul anului a unui program tematic al dezbaterilor în care să fie incluse temele ce vor fi supuse analizei, astfel încât să se cunoască din timp problemele și să se participe cu propuneri în vederea soluționării acestora;
- asigurarea condițiilor pentru ca ședințele de lucru să se desfășoare cu regularitate, în fiecare județ și în municipiul București. Totodată, este absolut necesar ca acestea să fie conduse de prefecți și nu de înlocuitori ai acestora pentru a se evita situațiile de formalism și a se obține rezultatele scontate în stabilirea și aplicarea hotărârilor adoptate;
- participarea la ședințele de lucru ale comitetelor consultative a președinților consiliilor județene care sunt în măsură să sprijine finanțarea măsurilor stabilite pentru rezolvarea problemelor persoanelor vârstnice, reprezentând instituțiile care gestionează bugetele județelor;
- invitarea la ședințele de lucru ale comitetelor consultative a unor reprezentanți ai instituțiilor publice care au legătură, prin activitatea ce o desfășoară, cu temele puse în discuție, precum: Episcopia, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Direcția de Cultură, Poliția de Proximitate, precum și reprezentanți ai presei pentru a informa opinia publică, în special persoanele vârstnice, că problemele lor sunt în atenția acestui organism și în agenda de lucru a prefectului în vederea soluționării;
- stabilirea de termene și responsabili pentru măsurile adoptate în ședințele de lucru ale comitetelor consultative, informarea permanentă a membrilor acestui organism asupra modului cum acestea au fost soluționate;
- desfășurarea unor ședințe de lucru lunare ale comitetelor consultative la sediul organizațiilor de pensionari cu participarea mai largă a pensionarilor;
- intensificarea numărului de întâlniri ale reprezentanților organelor administrației publice cu reprezentanții persoanelor vârstnice pentru ca problemele acestora să fie dezbătute și găsite soluții de rezolvare în comun.

În ceea ce privește programul tematic anual pentru desfășurarea ședințelor lunare

de lucru ale comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, sugerăm următoarele teme care să fie dezbătute în anul 2020:

- stadiul soluționării cererilor privind recalcularea pensiilor;
- disfuncționalitățile din sistemul de sănătate, asistența medicală în ambulatoriu și spitale, situația din mediul rural;
- asigurarea medicamentelor gratuite și compensate, precum și a dispozitivelor medicale pentru persoanele vârstnice;
- funcționarea rețelei de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice aflate în dificultate;
- stadiul aplicării de gratuități la transportul urban precum și acordarea de alte facilități pentru persoanele vârstnice;
- înființarea de noi centre de zi, aziluri de noapte, cantine și cămine pentru vârstnici în vederea soluționării cererilor acestei categorii de populație;
- organizarea distribuirii biletelor de tratament balnear pentru pensionari în sensul eliminării disfuncționalităților existente în prezent;
- înființarea de farmacii și puncte farmaceutice în localitățile din mediul rural, pentru eliminarea deplasării pensionarilor la distanțe mari, în vederea procurării medicamentelor gratuite sau compensate prescrise de medici;
- sprijinul acordat de consiliile locale prin adoptarea de hotărâri în vederea reducerii sau anulării taxelor și impozitelor care revin în obligația de plată a pensionarilor cu venituri foarte mici;
- obținerea de facilități la călătoria cu metroul pentru pensionarii din municipiul București;
- realizarea unor campanii de informare referitoare la subiectele de actualitate și temele de interes pentru persoanele vârstnice;
- sprijinirea locatarilor de la bloc pentru îngrijirea spațiilor verzi, în sensul reducerii birocrăției pentru tăierea copacilor uscați și plantare altora.